

Behandeling Wsw-beleidsplan 2009-2012; raad van 3 maart 2009; bijdrage 1^e termijn

De ChristenUnie fractie ondersteunt van harte het uitgangspunt van het college in zowel Wsw- als het Wwb-beleidsplan dat iedere bewoner van Almelo de mogelijkheid moet hebben om actief te zijn. Dat de klant centraal staat. En dat regels daaraan ondergeschikt zijn.

Maar voor ons is **actief zijn** niet voldoende. Wij vinden dat mensen ook **actief moeten blijven**. De ChristenUnie fractie vindt het daarom onacceptabel dat mensen aan het einde van een leerwerktraject weer naar huis worden gestuurd. Of dat mensen van wie de plaatsing bij een bedrijf eindigt niet direct ergens anders actief zijn.

Maar **actief blijven** doet een ander beroep op een organisatie dan **actief worden**.

Momenteel is slechts zo'n 10% van de ruim 9000 mensen die voor hun inkomen van de overheid afhankelijk zijn actief. Een deel van deze niet-actieven kan worden begeleid naar de arbeidsmarkt. Maar een groot deel is aangewezen op maatschappelijke activering. En de huidige economische recessie zal dit versterken.

Echter het MAC komt nauwelijks van de grond. In de 2 jaar dat het MAC actief is, zijn er ondanks de Pechtoldgelden, nog maar 80 mensen in het MAC actief en staan er ondertussen al ruim 50 mensen op de wachtlijst.

Het opzetten van het MAC vraagt dus op korte termijn om een sterke impuls, op basis van duidelijke beleidskeuzes en doelstellingen.

Volgens het Wsw-beleidsplan wordt het beste resultaat bereikt wanneer:

- **De gemeente iedereen** naar de arbeidsmarkt begeleid, ook de zittende SW- populatie.
- Gewerkt gaat worden met een vergoeding op basis van loonwaarde.

Voor de ChristenUnie fractie is onduidelijk waarop de mening is gebaseerd dat de gemeente veel meer mensen bij een werkgever kan plaatsen dan tot nu toe is gelukt. Als dat zo is, waarom heeft de gemeente dan de huidige prestaties steeds geaccepteerd? En Soweco niet opgedragen om de prestaties te verbeteren?

Voor ons zijn ook de voor- en nadelen en mogelijke effecten van de toepassing van het principe van loonwaarde onduidelijk. Zeker wanneer we uitgaan van detacheren. Immers bij detacheren gaat het niet over de vraag wat **de gemeente zou moeten bijbetalen**, maar **wat de werkgever bereid is te betalen**.

De ChristenUnie fractie vindt dat "loonwaarde" nooit de reden mag zijn dat iemand niet geplaatst wordt. Zo kan de gemeente laten zijn dat regels ook echt ondergeschikt zijn aan het belang van de klant.

Tot nu toe is Almelo verantwoordelijk voor het Fusion en het MAC.

De ChristenUnie fractie vraagt zich af of de gemeente wel kan **garanderen** dat mensen actief kunnen blijven wanneer een plaatsing stopt of wanneer iemand is aangewezen op maatschappelijke activering. De huidige MAC wachtlijst geeft in ieder geval aan dat dit nu niet waargemaakt kan worden.

Voor de ChristenUnie fractie is het niet alleen de vraag of de gemeente dit wel aan **kan**, maar ook of de gemeente dit wel op zich **moet blijven** nemen.

Daarom vinden wij dat ook moet worden onderzocht wat de voor- en nadelen, de financiële gevolgen en de effecten op de risico's zijn wanneer de uitvoering van het totale arbeidsmarkt- en participatie bij een externe partij wordt ondergebracht.

In de programma's in voorjaarsnota en begroting wordt vrijwel niets gerapporteerd over de Wwb-, de Wsw als het MAC. Dat komt mede omdat we hiervoor als raad vrijwel geen uitgangspunten en doelstellingen hebben geformuleerd.

De ChristenUnie fractie pleit er daarom voor dat de raad op korte termijn uitgangspunten en doelstellingen formuleert voor het totale beleid. Maar vooral dat het MAC op korte termijn echt van de grond komt.

We zouden daarvoor eerst de resultaten van het beleidsatelier "Participatie en integratie" kunnen afwachten. Maar we kunnen het hele proces versnellen door nu als raad alvast de uitgangspunten etc. te formuleren. Als start van het beleidsatelier.

De ChristenUnie fractie vindt dat we alles op alles moeten zetten om de gevolgen van het intensiveren van het arbeidsmarkt- en participatiebeleid, maar vooral van het MAC, al bij de voorjaarsnota 2009 te kunnen betrekken. Uitstel vinden we, mede in het licht van de huidige economische crisis, niet verantwoord.

Om dit te bereiken dien ik, mede namens de fractie van D66, een motie in.

Motie ChristenUnie en D66

Betreft: Integrale aanpak van arbeidsmarkt- en participatiebeleid

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen d.d. 3 maart 2009

Constaateert dat:

- In het WSW beleidsplan 2009-2012 wordt voorgesteld dat de gemeente zelf alle doelgroepen (incl. mensen met een SW-dienstverband) begeleid naar de arbeidsmarkt.
- Voor de "nieuwe instroom" dezelfde (integrale) aanpak (inclusief maatschappelijke activering) wordt gevolgd als voor mensen uit de andere doelgroepen (WWB, Wajong, etc.).
- Dit aansluit bij de voorstellen in het eindrapport van de commissie De Vries.
- Het Maatschappelijk Activeringsconcept (MAC) moeizaam van de grond komt.
- Er thans ook voor het MAC een wachtlijst (met 53 personen) is.
- De wethouder aangeeft dat er voor het MAC meer geld nodig is.

Overweegt dat:

- De raad geen inzicht heeft in de resultaten en kosten van het Fusion, het MAC en het wegwerken van de wachtlijsten.
- Dat het effect van het toepassen van het principe van "loonwaarde" niet bekend is.
- De raad pas kan bepalen welk budget er nodig is wanneer er voor het totale arbeidsmarkt- en participatiebeleid een integraal plan van aanpak is vastgesteld (op basis van duidelijke uitgangspunten en doelstellingen) en wanneer bekend is wat de kosten zijn wanneer de uitvoering wordt uitbesteed.
- Er al een Wwb- en Wsw beleidsplan is.
- Binnen de gemeente er al twee projecten lopen die "bouwstenen" opleveren voor zo'n integrale aanpak, n.l. het "Voorbereidingstraject Participatiebudget" en het beleidsatelier "Participatie en integratie".
- De economische crisis het nog noodzakelijker maakt dat zo'n aanpak er op korte termijn komt.
- Het gewenst is dat dit plan bij de behandeling van de voorjaarsnota 2009 kan worden betrokken.
- Soweco zich alleen binnen zo'n integrale aanpak kan ontwikkelen tot een leerwerkbedrijf voor alle doelgroepen.
- Voorkomen moet worden dat er nu ontwikkelingen in gang worden gezet die een belemmering (kunnen) zijn voor de realisatie van zo'n integrale aanpak.

Besluit:

Het college op te dragen om:

1. Voor 1-6-2009 aan de raad een voorstel met beleidsplan aan te bieden voor een integrale aanpak van het totale arbeidsmarkt- en participatiebeleid voor alle doelgroepen, m.u.v. de mensen met een SW-dienstverband (de "zittende populatie").
2. Voor het beleid als ambitie te formuleren:
"In Almelo is *en blijft* iedereen actief op een manier die het beste aansluit bij zijn/haar mogelijkheden".
3. De integrale aanpak te baseren op de volgende uitgangspunten:
 - a. Het verkrijgen van goede startkwalificaties (her- en bijscholingsprogramma's, voorkomen vroegtijdige schoolverlating, etc.) vormt een essentieel onderdeel van het beleid.
 - b. In het beleid wordt rekening gehouden met het maatschappelijk belang van vrijwilligerswerk, mantelzorg en de zorg voor kleine kinderen.
 - c. De mogelijkheden van de klant staan centraal. Regels zijn daaraan ondergeschikt. Van elke klant worden zijn/haar mogelijkheden, op basis van een onafhankelijk onderzoek, vastgelegd in een persoonlijk ontwikkelingsplan. Een doorlopende ontwikkellijn wordt gewaarborgd.

- d. Iedereen moet zijn/haar talenten kunnen inzetten. Niemand mag ongewild aan de kant staan. Voor iedereen is er na de diagnosefase of bij het vervallen van een werkplek een (andere) mogelijkheid om actief te zijn/blijven.
 - e. Regulier werk, in de eigen woonomgeving, heeft prioriteit. Maar beschut werk of participatie kan en mag ook het maximaal haalbare zijn. Veel bedrijven zullen kiezen voor detachering, om de financiële risico's te beperken.
 - f. Wachtlijsten zijn ongewenst en moeten zo snel mogelijk worden weggewerkt. De mogelijkheid om iemand te activeren staat voorop. Voorkomen moet worden dat nieuw geïndiceerden niet-actief thuis zitten. Daarom worden zij direct in traject genomen. Jongeren gaan daarbij voor.
 - g. De financieringssysteem moeten zowel voor klanten als voor werkgevers stimulerend werken.
 - h. De gemeente vervult een voorbeeldfunctie door royaal zowel reguliere als participatieplaatsen te bestemmen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
 - i. Het rapport "Werken naar vermogen" van de "Commissie fundamentele herbezinning Wsw" (commissie De Vries) en de reactie van het kabinet daarop.
 - j. Samenwerking met organisaties en partners in Almelo en de regio en met andere gemeenten in de regio staat voorop. Almelo kiest een organisatievorm die daarvoor de beste mogelijkheden biedt.
4. In het beleidsplan ook de bereikte resultaten en de kosten op te nemen van het Fusion, het MAC en het wegwerken van de wachtlijsten.
 5. Daarnaast in het beleidsplan de voor- en nadelen en de te verwachten effecten (t.o.v. de huidige situatie) aan te geven van de toepassing van het principe van "loonwaarde".
 6. In het beleidsplan tevens doelstellingen en indicatoren te formuleren, zodat de realisatie van de uitgangspunten kan worden gemeten en bewaakt.
 7. In het beleidsplan tevens de voor- en nadelen en financiële consequenties aan te geven van het alternatief om de totale uitvoering van het arbeidsmarkt- en participatiebeleid (bij voorkeur bij één (markt)partij onder te brengen, met als randvoorwaarden dat:
 - a. De uitvoering gebeurt conform het (principe van het) Fusion-concept
 - b. De gemeente de uitvoering van het beleid (bv. middels prestatieafspraken) kan beïnvloeden
 - c. De gemeente niet aansprakelijk is voor budgetoverschrijdingen binnen deze prestatieafspraken.
 8. Te waarborgen dat er, als gevolg van de uitvoering van het Wsw beleidsplan 2009-2012, geen ontwikkelingen in gang worden gezet die een belemmering (kunnen) zijn voor de realisatie van een integrale aanpak.
 9. De gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holtten, Tubbergen, Twenterand, en Wierden van dit besluit op de hoogte te stellen.